בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום ה', י' בניסן תשע"א (14 באפריל)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

השבת, השבת הסמוכה לחג הפסח, נקראת "**שבת הגדול**", מטעמים רבים ושונים. מבין הטעמים:

1. שבת הגדול הראשונה היתה להם לישראל במצרים, בתאריך של היום, **י' בניסן**. לשבת זו, נצטוו ישראל מצווה ראשונה שנהגה לאותה שעה, ולא לדורות.
"... בֶּעָשֹׂר לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וְיִקְחוּ לָהֶם אִישׁ שֶׂה לְבֵית-אָבֹת--שֶׂה לַבָּיִת." [שמות י"ב 3]
וניסים גדולים נעשו להם לישראל, שבאותו היום לקחו כל אחד מישראל שה לפסחו וקשרו בכרעי המיטה. והמצרים ראו זה ושאלו, "**למה זה לכם**?" ובני ישראל השיבו: "לשוחטו, לקרבן פסח כמצוות ה' עלינו". והיו שניהם (של המצרים) קהות על ששוחטים אלוהיהם, ולא יכלו להגיד להם דבר. לכן, קוראים לשבת זו "שבת הגדול". [נס לא קטן בהרבה מזה היה שעם ישראל התגבר על פחדם לעשות כן, שמא המצרים יהרגו אותם על כך...]

[ספר התודעה]

§§§§§§§§§§§§§§§

2. שבת הגדה = שבת הגדול
יש הטוענים שמכיוון שמנהג אשכנז היה להתכונן לקריאת ההגדה בליל הסדר ולומר בשבת את ההגדה מ"עבדים היינו" עד ל"כפר על כל עוונותינו", נקראה השבת "**שבת הגדה**", שם שנשתבש במרוצת הדורות לשם **שבת הגדול**. השערה זו אין לה על מה שתסמוך.
עם זאת, כיוון שהמצוה "**והגדת לבנך**" היא אחת מ-2 המצוות בתורה על **חינוך הבנים**, דגש מיוחד יש על קריאה ולימוד ההגדה כדי שהבנים (והבנות!) יבינו את גודל השעה בה ה' יתברך שהוא – **ורק הוא** – רבון כל העולמים - וגילה את גבורתו לנו ולאומות העולם.
משום כך, מצ"ב דברי הרב אליעזר מלמד על ענייני מצוה זו וכמה וכמה היבטים הקשורים למצוה. הקוראים ירשו לי להוסיף תובנה אישית:
לאחרונה, כאשר הסברתי לכמה מתלמידיי שתשובת ההגדה לבן הרביעי, זה שאינו יודע לשאול, ("**את פתח לו**") היא שמנחה אותי בהוראה, הסתבר כי התלמידים לא ידעו על מה שאני מדבר. שנים לא הבנתי למה הנוסח בהגדה הוא – שאינו **יודע** לשאול. אילו היה כתוב שאינו שואל, יכולתי להבין. אך מה זה שאינו יודע לשאול? איזה ילד יש בעולם שאינו יודע לשאול?
אלא, נראה שעם כל המאמצים שעושים כדי לעורר את הילד לשאול את שאלותיו (4 הקושיות), התלמידים לא הבינו שיש קשר בין הדברים שעושים שונה באותו לילה לבין המגמה של חז"ל (ושלנו כהורים) לפתוח לו – להביא אותו לידי כך שלא יוכל להימנע מלשאול...
עכשיו מבין אני למה אומרים כי המורה יודע מה הוא מלמד, אך אין זה בהכרח מה שהתלמיד לומד. אולי זו הסיבה הנסתרת האמיתית למה נותנים להם מבחנים – כדי שאנחנו נדע מה לימדנו...

§§§§§§§§§§§§§§§

ברכה ואני מאחלים לכם ומברכים אתכם **חג פסח כשר ושמח** (ר' את כרטיס הברכה המצ"ב),
ושנזכה לבשורות טובות, ישועות ונחמות בחודש זה – חודש ניסן, חודש הגאולה!

"לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ. כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי."
מתוך פרק התהלים [פ"א 14-15] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 18^{45}	(י-ם): 18^{32}	(ת"א): 18^{48}	(חיפה): 18^{40}
צאת השבת	(ב"ש): 19^{44}	(י-ם): 19^{46}	(ת"א): 19^{48}	(חיפה): 19^{48}

פרשת השבוע: "אַחֲרֵי מוֹת" / שבת הגדול [ויקרא ט"ז 1 – י"ח 30]
יום נעים, שבת שלום ומבורך וחג פסח כשר ושמח ☺!

הדף מוקדש ל**פדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה של **יעקב זאב בן נחמה** ו**ליעל בת אסתר** בתוך שאר חולי ישראל